

DE PRAATSTOEL

In de rubriek 'De Praatstoel' komt iemand uit de paardenwereld aan het woord over een actueel onderwerp. In deze uitgave van Bit is Bob van Asselt aan het woord over goed en eerlijk menen voor veiligheid en bovenal welzijn. Wat is jouw mening? Stuur een e-mail naar bit@reedbusiness.nl.

Meer met minder

Het leven is te kort om goed met paarden te leren rijden. Mij gaat het er niet om dat je aantoonst dat je het kunstje beheerst, maar dat je in staat bent om echt te menen. Mennen is veel meer dan zo sturen dat je nergens tegenaan rijdt. Het is het machtige samenspel tussen mens en dier. Je hebt maar drie hulpmiddelen: je stem, je zweep en je hand. Het is toch fantastisch als mensen langs de kant staan en denken 'hoe flikt hij dat nou?' Dat is mijn kick! Het ultieme is natuurlijk als iemand als IJsbrand Chardon met een onwaarschijnlijke snelheid door de marathonhindernissen gaat in een samenspel van vier paarden en één vent met twee grooms achterop. Dat gevoel wil ik overdragen op de mensen die willen leren menen. Je bent dus nooit uitgeleerd. Als het koetsiersbewijs binnen is, stappen velen op de bok en denken dat ze het kunnen. Ze volgen geen lessen meer. Nou dat slaat nergens op. Goed menen betekent voelen aan het paard. Niet alleen voor de menner, maar ook voor het welzijn van het paard. Want nu zie je te vaak dat liefhebbers met het koetsiersbewijs in de hand een aanspanning kopen, en met geweld hun spul bij een wedstrijd door het parcours knallen. Ze slaan het deel welzijn dan helemaal over. Jongens wat zijn we leuk bezig! Ze hebben vaak een slecht getraind paard en dat staat gelijk aan slecht bestuurbaar. Dat betekent weer grovere hulpen, tja...

Ik wil af van het idee dat je mensen in een korte tijd alle facetten van het menen kunt bijbrengen. Door de tijdsdruk krijg je een overkill aan informatie. Dat is niet goed voor de menner en zeker niet goed voor het paard. Ik wil naar een veel meer ontspannen situatie toe, waarbij je wekelijks lekker kunt menen. Dat je daar dan een certificaat mee kunt halen is wel goed, maar niet het belangrijkste. Leer eerst

maar hoe je dingen vastmaakt. Dan moet je later een eenvoudige dressuurproef kunnen rijden en pas daarna moet je aantonen dat je het verkeer in kunt gaan.

Het is van belang om voor het leren menen de tijd te nemen en het paard ook de tijd te gunnen om zich te ontwikkelen. Geen trucjes alsjeblieft. De sleutels voor de leidsels staan 25 centimeter uit elkaar, omdat ze de handen nabootsen van de ruiter wat de breedte en de hoogte betreft. Dan mag je ze niet verder uit elkaar zetten voor meer inwerking. Als je dit toestaat, dan zou je bijvoorbeeld net zo goed ook een slofteugel kunnen toestaan tijdens wedstrijden. Onzin. Overigens mag je hier niet uit afleiden dat ik in alle gevallen tegen het gebruik van hulpteugels ben. In goede handen zijn het hulpmiddelen om het paard ergens doorheen te helpen. Het zijn geen dwangmiddelen. De instructeur is belangrijk bij het leren menen. Die moet kijken naar het paard en zeggen welke optoming daar geschikt voor is. De basis is ontspanning en die moet je niet afdwingen met allerlei hulpmiddelen. Het paard gaat dan wel, maar niet in vrijheid. Je moet altijd kijken naar het paard. Daar moeten de middelen aan zijn aangepast, niet aan de menner. Zo weinig mogelijk hulpmiddelen, want waar de rijkunst ophoudt, daar gaat de zadelmaker geld verdienen, om maar eens een spreuk te citeren uit de tijd van Daan Modderman, die bekende menner van de vorige eeuw.

Als je de sport bedrijft zoals het hoort, dan is dat goed voor mens én dier. Ik weet zeker dat het paard het lekker vindt om te sporten. Mensen moeten dan wel de kennis bezitten om een paard behoorlijk te rijden. En daar is les – let wel, de juiste les dus – een onlosmakelijk onderdeel van. Ik ben altijd op zoek naar de optimale driehoek van paard, menner en instructeur. De instructeur moet de juiste snaar raken

BOB VAN ASSELT

Bob van Asselt (1963) is wedstrijdrijder en (inter)nationaal mentrainer. Hij is ook eigenaar van pleisterplaats en mensportcentrum Onder de Kastanje in Kootwijkerbroek.

bij menner en paard om kennis en vaardigheden over te dragen. Het paard moet geschikt zijn voor het niveau waar de menner op wil acteren. De instructeur zal moeten vaststellen welke koers gekozen moet worden, want het doel van het mennen voor de sport is altijd het bereiken van een hoger niveau, van een betere staat van samenwerking. Dat kan ik het best verwoorden door het te omschrijven als 'meer met minder'. Je probeert altijd met een kleinere aanwijzing een groter resultaat te krijgen. Met een eenspan is dat makkelijker dan met een tweespan en met een vierspan is dat een hele klus, kan ik je verzekeren.

De zweep wordt van oudsher gezien als een martelwerktuig, maar wij gebruiken hem als aanwijzestok. En dat is vooral omdat de hulpen samen moeten werken. Je kunt met het veertje van de zweep je paard al in stelling krijgen. Dat is zo fantastisch.

Het is belangrijk dat menners een gestructureerde opleiding krijgen. Daarom is het achenbachsysteem zo belangrijk. Het is een vast baken en een goed uitgangspunt. Het allerbelangrijkste is misschien wel dat bij het leren mennen van een enkelspan, van een tweespan, en van een langspan de leidselvoering hetzelfde is. Het achenbachsysteem stimuleert ook tot een stille handhouding en dan kan het paard zich ontspannen. Een tweehandig systeem is gewoon onrustiger en daarom minder goed voor het paard. En je mag niet vergeten dat het systeem is gebaseerd op een nagevende leidselwerking. Het dwingt je om bij meerspannen van achteren naar voren te rijden. Je kunt met die ene hand niet het ene paard tegenhouden en het andere naar voren sturen. Met een tweehandig systeem kan je dit aardig verbloemen, met het achenbachsysteem niet. Daarom is het noodzakelijk als een basis, van waaruit je verder kan gaan."